

Op de Sliedrechtse dijk werd ook ooit links gereden

Rechts of links rijden. Het is een traditie door de eeuwen heen gegroeid. Er zijn ongeveer 75 landen, gebieden en eilanden waar je links dient te rijden, hieronder enkele waar amper wegen zijn. Het gaat dan om vroegere Britse kolonies, terwijl Napoleon het rechts rijden over het Europese vasteland heeft verspreid. Samoa (Stille Oceaan) is het enige land dat van rechts naar links overschakelde. (B.L.)

Links of rechts ...

Zonder nae te denke rije we met de fiets of d'n oto aan de rechse kant van de weg. Dà doen ze niet in zôôwat 25 % van de lande in de wèrld. Dà zijn voornaomelijk de lande die vroeger dêêl uitmaakte van 't vroegere Britse rijk. In die lande motte me dan ok wel effe naedenke eer we de weg op gaon.

Hoe is die gewoonte nou onstaon? We gaon effe trug naer de Remaainse tijd Zeker wete doe me 't nie. Hieuwe ze toe rechts of links? Dat leste is 't mêêst voor de hand leggend. De seldaote wazze in 't algemêên rechshandig en droege d'r zwaerd links, dan kò je 't waopen gaauw mè je rechterhand grijpe. As ie iemand tege kwam, een vijand of bekende, was ie as ie links liep, of mè je paerd links peseerde, in 't voordêêl: je kon snel je zwaerd trekke (tege de vijand), of de zwaerde raakte nie tege mekaor bij 't pesere (van 'n vriend). Nae de Remaainse tijd bleve de Europeaone mekaor aan de linkerkant verbij gaon.

In het jaer 1300 bepaolde Paus Bonifatius VIII dat aalle pelgrims vawege de drukte op de St. Angelo brug in Rome, rechts mosse houwe. Vedder bepaolde de paus dat de toemaolige wèrld ók rechts mos gaon rije. Japon hoorde daer kennelijk toe nò nie bij. Aan de samoerai krijgersklasse met hullieze zwaerde is 't te wijte dà ze in Japon nog aaltijd links rije.

De Britte wazze de eerstes die, op London Bridge, de verkeersregel invoerde: vanaf 1756 mos ie daer links aanhouwe. In 1835 wier 't wettelijk vastgelege. Dat is tegewoording nog zo. Napoleon voerde in 1794 in hum z'n rijk de regel in dat aalle verkeer rechts mos aanhouwe. Laeter het ie de regel ok in veul aandere Europese lande ingevoerd. 't Wissele van rijrichting aan de grens was lastig. In de lôop van de tijd zijn aalsmor meer lande omgeschaokeld naer rechts rije. Hitler aaiste vanaf 1938 overaal rechts te rije in aalle lande die deur de Duitsers bezet wiere.

Ampart is dat in de voormaolige kolonies van Nederland verschil zit in links en rechts rije. Op Aruba, Bonaire, Curaçao en Saba, St. Maarten en St. Eustatius rije ze rechts. In Surinaome en Indonesië wor links gereeye. Dà kom deurdat in Nederland tot aan Napoleon links wier gereeye. Toe de Nederlanders in 1596 in Indonesië voet aan land zette, voerde ze daer links rije in; in Surinaome gong 't net zô. Nederland gong mè Napoleon mee rechts rije, mor Indonesië en Surinaome zijn daarin nie meegegaon en bleef 't links.

Met d'n opkomst van d'n oto en 't vaoker pesere van de grenze mè voertuige, ontsting d'r in Zwede verwarring bij de grensovergange. In Noorwege en Finland wier ommers rechts gereeye. In 1955 bleek uit d'n uitslag van 'n referendum dà mor 15% van de bevolleking voor rechts rije was. Toch kwam d'r in 1963 een wet dà Zwede vanaf 1967 rechts mos rije. Aalles mos worre omgezet: verkeersborde, bewegwijzering, verkeerslichte, belijninge en de bushaltes mosse aallemael naer d'n aandere kant van de straet. Dat wás me toch wat!

Besjaon